

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ НАН УКРАЇНИ
КАФЕДРА ОПОДАТКУВАННЯ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. С. КУЗНЕЦЯ

**Моніторинг і коментарі
до нормативно-правових актів
у сфері оподаткування**

Липень, 2015 р.

Харків, 2015

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів у сфері оподаткування – спільний, постійно діючий проект НДЦ ІПР НАН України і кафедри оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Метою щомісячного Моніторингу є:

- оперативний аналіз актів податкового законодавства, що буди прийняті та/або набули чинності протягом попереднього місяця;
- експертна оцінка ризиків, пов'язаних з прийняттям нових нормативних актів.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність платників податків, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; ідентифікацію результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). Критерії оцінки очікуваної результативності:

- узгодженість з діючою нормативно-правовою базою;
- спрощення або ускладнення податкового обліку;
- вплив на надходження коштів до бюджетів;
- вплив на економічну активність платників податків;
- зменшення або збільшення корупційних ризиків;
- доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

- Зміни системи оподаткування і в адмініструванні податків;
- Зміни в оподаткуванні окремими податками, зборами, платежами.
- довідкова інформація, пов'язана з оподаткуванням.

Моніторинг передбачає щомісячне оприлюднення результатів (до 10 числа наступного місяця).

Зміст

1. Система оподаткування і адміністрування податків	4
2. Окремі податки, збори і платежі	10
4. Довідкова інформація	19

1. СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ І АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ

1.3. Адміністрування податків

Закон України від 1 липня 2015 року № 569-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій». Набув чинності в день публікації (Голос України від 23.07.2015 р.).

Коментар: Законом викладено в новій редакції п. 296.10 статті 296 Податкового кодексу.

Цим пунктом регламентовано порядок застосування реєстраторів розрахункових операцій (далі – РРО) платниками єдиного порядку.

Попередня редакція пункту	Нова редакція пункту
Платники єдиного податку другої і третьої (фізичні особи - підприємці) груп при здійсненні діяльності на ринках, при продажу товарів дрібнороздрібною торговельною мережі через засоби пересувної мережі, а також платники єдиного податку першої групи не застосовують реєстратори розрахункових операцій.	Реєстратори розрахункових операцій не застосовуються платниками єдиного податку: першої групи; другої і третьої груп (фізичні особи - підприємці) незалежно від обраного виду діяльності, обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 1000000 гривень. У разі перевищення в календарному році обсягу доходу понад 1000000 гривень застосування реєстратора розрахункових операцій для такого платника єдиного податку є обов'язковим. Застосування реєстратора розрахункових операцій розпочинається з першого числа першого місяця кварталу, наступного за виникненням такого перевищення, та продовжується у всіх наступних податкових періодах протягом дії свідоцтва платника єдиного податку.

В оновленій редакції п. 296.10 статті 296 Податкового кодексу змінено умови здійснення підприємницької діяльності без застосування РРО: якщо раніше, така свого роду пільга, надавалась за видами діяльності (при продажу товарів дрібнороздрібною торговельною мережі через засоби пересувної мережі), то внесеними змінами передбачено звільнення від застосування РРО в залежності від обсягу доходу (незалежно від виду діяльності). Тобто, до позитивних наслідків цього закону можна віднести те, що розширено коло платників єдиного податку, які можуть здійснювати підприємницьку діяльність без застосування РРО.

Негативом є те, що таке “вибіркове” звільнення платників податків від застосування РРО створює

умови для зростання тіньового обороту та приє ухиленню від оподаткування .

Суперечить діючому законодавству посилення на дію свідоцтва платника єдиного податку, видача яких у даний час не передбачена.

Постанова Кабінету Міністрів України від 8 липня 2015 р. № 480 Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2011 р. № 1386.

Опублікована і набула чинності 21.07.2015 р. (Офіційний вісник України від 21.07.2015, № 55).

Коментар: Внесено зміни до «Порядку подання органам державної податкової служби інформації про платників податків, об'єкти оподаткування та об'єкти, пов'язані з оподаткуванням, для забезпечення ведення їх обліку, а також обчислення та справляння податків і зборів».

Ряд змін направлено на актуалізацію найменувань органів виконавчої влади, які є суб'єктами інформаційного забезпечення контролюючих органів.

До суттєвих новацій слід віднести:

✓Внесеними змінами Порядок поширено на самозайнятих осіб.

✓Порядок, що розглядається не поширюється на подання інформації про нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Відповідна інформація надається згідно з окремим нормативно-правовим актом – «Порядок подання органами державної реєстрації прав на нерухоме майно та органами, що здійснюють реєстрацію місця проживання фізичних осіб, відомостей, необхідних для розрахунку податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», що затверджений постановою КМУ від 31.05.2012 р. № 476.

✓Встановлено обов'язок Держгеокадастру та Мін'юсту надавати інформацію, необхідну для обчислення і справляння плати за землю та єдиного податку. У попередній редакції такий обов'язок було встановлено для Держземагенства.

Розповсюдження Порядку на самозайнятих осіб сприятиме більш повному обліку об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням.

Але, більш логічним таке розширення сфери дії Порядку було б з початку податкового року, оскільки для податків характерних для самозайнятих осіб (податок на майно) передбачено саме річний податковий період.

1.4. Податковий контроль

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку попереднього узгодження цін у контрольованих операціях, за результатами якого укладаються договори, що мають односторонній, двосторонній та багатосторонній характер, для цілей трансфертного ціноутворення» від 17 липня 2015 року № 504 . Опубліковано і набуло чинності 25.07.2015 р. (Урядовий кур'єр від 25.07.2015 р.).

Коментар: Постановою Кабінету Міністрів України оновлено порядок попереднього узгодження цін в контрольованих операціях

Основні зміни	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
Прописано перелік документів, що додаються до заяви про проведення процедури узгодження цін у контрольованих операціях	– можливість ознайомитися з якомога більшою кількістю документів підприємства для забезпечення узгодженості цін в контрольованих операціях для прийняття більш ґрунтованого рішення	– збільшення часу на опрацювання документів контролюючими органами – форма подачі деяких документів не встановлена
Визначено права робочої групи, яка проводить процедуру попереднього узгодження цін	– дія робочої групи обмежена певним переліком прав	– відсутність обов'язків робочої групи – незрозуміло, яким чином формується склад цієї групи, а саме представники яких підрозділів ДФС входять до складу цієї робочої групи
Відсутній обґрунтований перелік підстав для відмови органом ДФС в узгодженні цін		– можливі конфліктні ситуації між контролюючими органами та платниками податків щодо відмови в узгодженні цін
Можливість у органа ДФС припинити в односторонньому порядку дію договору про попереднє узгодження цін	– більш відповідальне відношення платника податків до виконання умов щодо узгодження цін в контрольованих операціях	– можливі зловживання з боку контролюючих органів

Прийняті зміни передбачають посилення контролю за великими платниками податків. Але при цьому, прописуючи права робочої групи, Кабінет Міністрів України не наводить її обов'язки. Недоліками є можливість одностороннього припинення договору з бору органу ДФС; відсутність чіткого переліку підстав для відмови в узгодженні цін.

2. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників податків» від 2 червня 2015 року № 524

Коментар: Наказом Міністерства фінансів України затверджено новий Порядок формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників податків.

Основні зміни	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
Структура плану-графіка планових перевірок складається з чотирьох розділів (раніше було три розділи). Зокрема виокремлено в самостійний розділ порядок перевірки самозайнятих осіб, зосередження уваги на платниках єдиного соціального внеску	– деталізація суб'єктів податкового контролю	
Значна кількість критеріїв для формування плану-графіка податкових перевірок. Прив'язування деяких критеріїв до певного числового значення відповідного показника. Відсутність будь-яких формул при розрахунку критеріїв (що було в попередніх редакціях)		– незрозуміло, яким чином контролюючі органи обирають підприємства для планових перевірок (вагомість критеріїв) – відсутність обґрунтування числового обмеження за деякими критеріями
Відкритий доступ до додатків наказу Міністерства фінансів	– можливість платникам податків ознайомитися з деякими формами документами щодо податкових перевірок	

Прийняті зміни передбачають приведення критеріїв відбору платників для включення до плану-графіку податкової перевірки до вимог діючого законодавства. Позитивним моментом є деталізація суб'єктів податкового контролю (фокусування на єдиному соціальному внеску, який при цьому не є податковим платежем). Як і раніше редакція наказу містить значний перелік критеріїв. При цьому

сама процедура відбору платників податків залишається незрозумілою, оскільки редакція наказу не містить норм щодо застосування критеріїв відбору

3. Наказ Державної фіскальної служби України «Про внесення Змін до наказу ДФС від 31.07.2014 № 22» від 5 червня 2015 року № 397

Коментар: Наказом Державної фіскальної служби внесено зміни до Методичних рекомендацій щодо порядку взаємодії між підрозділами органів державної фіскальної служби при організації, проведенні та реалізації матеріалів перевірок платників податків.

Основні зміни	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
Норми наказу стосуються тільки органу державної фіскальної служби (раніше рекомендації стосувалися в тому числі і митних органів)	– розмежування порядку взаємодії різних контролюючих органів	– необхідність розробки окремого нормативного документа щодо взаємодії між підрозділами митних органів
Відсутність норми щодо повторного повідомлення платника податків щодо проведення планової податкової перевірки у випадку, якщо початок попередньої планової перевірки був відкладений з об'єктивних причин		– можливість платника податків не допустити податкових інспекторів на підприємство, що може призвести до виникнення конфліктних ситуацій та судових процесів

Норми наказу ДФС приведено у відповідність до норм Податкового кодексу України. Позитивним моментом є розробка окремих рекомендацій по взаємодії органів Державної фіскальної служби (без митних органів), а негативним є відсутність норм щодо повідомлення платників податків про нові терміни планової податкової перевірки, у випадку, якщо вона не була розпочата в термін, передбачений наказом начальника територіального ДФС.

4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 року № 1232» від 22 липня 2015 року № 526

Коментар: Даною Постановою внесено зміни до попередньої редакції порядку проведення контролюючими органами зустрічних звірок.

Основні зміни	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
Зустрічні звірки стосуються господарюючих суб'єктів щодо здійснення сумнівних операцій за різними податками та зборами (раніше акцент робився на операції, які оподатковувалися податком на додану вартість)	– збільшення кола операцій, що підлягають зустрічним звіркам має дозволити виявити більше порушень з боку платників податків	– збільшення витрат часу на проведення зустрічних звірок контролюючими органами
Складання акту про неможливість розпочати зустрічну звірку за різними обставинами (раніше в документі були відсутніми норми щодо неможливості розпочати зустрічну звірку та відповідно документально оформити цей факт)	– можливість юридично грамотно оформити факт неможливості розпочати зустрічну звірку дозволяє уникнути конфліктних ситуацій в майбутньому	– невизначеність терміну встановлення обставин щодо неможливості проведення зустрічної звірки – відсутність терміну складання акту про неможливість проведення зустрічної звірки

Норми Постанови Кабінету Міністрів України збільшують обсяг операцій, що можуть підлягати зустрічним звіркам, але з іншого боку призведуть до збільшення часу на проведення зустрічних звірок контролюючими органами. Не зовсім повно виписана норма стосовно документального оформлення неможливості розпочати зустрічну звірку (відсутність термінів встановлення обставин щодо неможливості розпочати звірку, відсутність терміну складання акту та його реєстрації в журналі актів).

2. ОКРЕМІ ПОДАТКИ, ЗБОРИ І ПЛАТЕЖІ

2.3. Податок на додану вартість

1. Закон України «Про внесення зміни до підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо спеціальних засобів індивідуального захисту від 30 червня 2015 року № 555-VIII (набрав чинності 24 липня 2015 року)

Коментар: Законом України передбачено звільнення від оподаткування ПДВ ввезення на митну територію України та постачання на митній території України спеціальних засобів індивідуального захисту (до категорії звільнених товарів додано товар «шоломи»).

Основні зміни	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
Поява нової товарної підкатегорії 3920 61 00 00 «шоломи» в якості товару, звільненого від оподаткування ПДВ (при ввезенні на митну територію України та постачанні на митній території України)	– зменшення витрат держави на закупівлю шоломів	– неможливість виробника сформувати податковий кредит

Прийняті зміни можуть призвести до зменшення ціни на спеціальні засоби індивідуального захисту (шоломи) та відповідно зменшення витрат держави на оборону, але з іншого боку не дозволять українським виробникам сформувати податковий кредит

2. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про обсяги лікарських засобів та медичних виробів, операції з ввезення яких на митну територію України та постачання на митній території України звільняються від обкладення податком на додану вартість на період проведення антитерористичної операції та/або запровадження воєнного стану» від 27 травня 2015 року № 544-р

Коментар: Своїм Розпорядженням КМУ затвердив обсяги лікарських засобів та медичних виробів, що звільняються від обкладення податком на додану вартість на період проведення антитерористичної операції та/або запровадження воєнного стану

Лікарські засоби

Ресстраційне посвідчення	Найменування лікарського засобу	Одиниця виміру	Кількість
UA/11606/01/01	Налбуфіну гідрохлорид, розчин для ін'єкцій по 1 мл у попередньо заповненому шприці	упаковка	123200
UA/10915/01/01	Амоксициліну тригідрат, калію клавуланат, 500 мг/125 мг, таблетки, вкриті плівковою оболонкою, N 14	- " -	95200
UA/8333/01/01	Декспантенол, піна на шкірну, 50 мг/г по 116 г у контейнері, N 1	- " -	2000
UA/1197/01/01	Метилурацил, хлорамфенікол, мазь метилурацил 40 мг, хлорамфенікол 7,5 мг по 40 г у тубі	- " -	2000
UA/2801/01/01	Ципрофлоксацин, таблетки, вкриті оболонкою, 500 мг N 10	- " -	2000

Медичні вироби

Код згідно з УКТЗЕД	Найменування медичного виробу	Одиниця виміру	Кількість
4014 90 00 90	Засіб для зупинки кровотечі механічний	штук	47200
3006 50 00 00	Аптечка автомобільна	- " -	838
3005	Пластир медичний в рулоні 3 x 500 (на нетканій основі)	штук	105200
4015 11 00 00	Рукавички медичні з поміткою стосовно вмісту латексу	пара	123200
9018 90 84 00	Засіб для зупинки кровотечі механічний типу Турнікет	штук	46000
3005	Засіб для зупинки кровотечі хімічний (на тканинній основі)	- " -	46000
9018 90 84 00	Засіб для розрізання одягу та взуття механічний	- " -	46000
3005 90 99 00	Флакон полімерний з клапаном для збереження та нанесення розчинів для зовнішнього застосування - зеленка (розчин 1 % брильянтового зеленого)	- " -	103200

Позитивним моментом внесених змін є зменшення ціни на зазначені лікарські засоби та медичні вироби. Але з іншого боку не зрозуміло, яким чином були встановлені кількісні обсяги зазначених засобів та виробів, що звільняються від оподаткування ПДВ, оскільки час проведення антитерористичної операції не визначено.

3. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення адміністрування податку на додану вартість» від 16 липня 2015 року № 643-VIII

Коментар: Законом України передбачено зміни до системи електронного адміністрування податку на додану вартість

Основні зміни	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
Відміна деяких обов'язкових реквізитів в податковій накладній та розрахунку коригування до податкової накладної (місцезнаходження продавця та покупця, їх телефони, вид цивільно-правового договору та його реквізити, форма розрахунку)	– зменшення витрат часу на складання податкової накладної	– відсутність оновленої форми податкової накладної на момент набуття чинності змін до Податкового кодексу – відсутність реквізитів «місцезнаходження продавця» та «місцезнаходження покупця» може спричинити складності в процесі перевірки
Змінено строки реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних, як були складені у період з 1 липня по 30 вересня 2015 року: – накладна складена з 1 по 15 (включно) число місяця – реєструється до 31 числа (включно) місяця складання – накладна складена з 16 до останнього дня відповідного місяця – реєструється до 15 числа (включно) місяця, що слідує за складанням накладної		– збільшення строку реєстрації податкових накладних максимально до 30 календарних днів іноді може призводити до неможливості відображення податкового кредиту в місяці здійснення господарської операції – необхідність адаптування платників податків та контролюючих органів до тимчасового порядку реєстрації податкових накладних – відсутність роз'яснень щодо дій платника у випадку якщо граничний день реєстрації приходить на вихідний (не робочий, святковий) день
Пролонгація до 1 жовтня 2015 року мораторію на застосування	– можливість платникам податків пристосуватися до змін	– недоцільність норми щодо диференціації строків реєстрації податкових накладних в

Основні зміни	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
штрафних санкцій за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних	накладання штрафних санкцій податкового законодавства без	зв'язку з відсутністю до 1 жовтня санкцій за несвоєчасність реєстрації – відсутність штрафних санкцій за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних не дисциплінує платників податків
Чітке регламентування в Податковому кодексі порядку складання зведеної податкової накладної (раніше це регламентувалося тільки нормами наказу Міністерства фінансів України). Виписування однієї зведеної податкової накладної наприкінці звітного місяця	– зменшення кількості податкових накладних, які складаються постачальниками природного газу, електроенергії, послуг зв'язку тощо	
Повернена норма щодо відображення податкового кредиту протягом 365 календарних днів за податковими накладними, не врахованими у попередніх звітних періодах (було 180 календарних днів).	– можливість для платників відобразити суму податкового кредиту протягом року після складання податкових накладних	– збільшення кількості зустрічних звірок для контрагентів з різними підходами щодо відображення податкових зобов'язань та податкового кредиту
Термін оскарження дій продавця, який не виписав податкову накладну пролонговано до 365 календарних днів. Також введено норму щодо можливості оскарження продавцем дій покупця щодо несвоєчасної реєстрації розрахунку коригування до податкової накладної (така скарга не дає права на коригування зобов'язань або кредиту)	– можливість постачальника оскаржити дії покупця щодо реєстрації розрахунків коригування до податкової накладної – збільшення терміну оскарження дій продавця, що не своєчасно зареєстрував податкову накладну	– відсутність можливості коригування податкових зобов'язань та податкового кредиту при поданні скарги
Відображення податкового кредиту покупцями на підставі копій податкових накладних, отриманих з Єдиного реєстру, а не тільки від постачальника	– зменшення часу на відображення податкового кредиту покупцем незалежно від дій продавця після факту реєстрації податкової накладної	

Основні зміни	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
<p>Станом на 3 серпня 2015 року змінюється порядок визначення граничної суми для реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних (в розрахунку застосовуються тільки показники щодо сум ПДВ по виданим та отриманим податковим накладним та ПДВ, сплаченого митним органам).</p> <p>Після 3 серпня до розрахунків межа реєстрації податкових накладних будуть включено такі показники:</p> <ul style="list-style-type: none"> – середньомісячні (1/12) суми ПДВ, задекларовані платником до сплати в бюджет та погашені або розстрочені за останні 12 місяців/ 4 квартали; – суми переплат станом на 01.07.2015 року; – суми залишку коштів на електронному рахунку платника станом на дату набрання чинності законом; – суми від’ємного значення, непогашеного станом на 01.07.2015 року, задекларовані платниками у рядках 24 та 31 декларації з ПДВ за червень/II квартал 2015 року; – суми ПДВ, що містяться в податкових накладних/розрахунках коригування, складених починаючи з 01.07.2015 року; – суми ПДВ по імпортованих товарах з митних декларацій, аркушів коригування та додаткових декларацій, оформлених з 01.07.2015 року 	<ul style="list-style-type: none"> – можливість платників податків уникнути від’ємного значення межи реєстрації шляхом «обнулення» даної суми межи – можливість виправити помилки та не показувати «фіктивних» сум ПДВ – відсутність необхідності перерахування коштів з поточного рахунку на спеціальний для отримання права на реєстрацію податкових накладних 	<ul style="list-style-type: none"> – необхідність адаптації платників податків до нових правил визначення межи реєстрації податкових накладних
<p>Неможливість накладення арешту або звернення стягнення на кошти, які перебувають на електронному рахунку</p>	<ul style="list-style-type: none"> – можливість платникам податків використовувати кошти на електронному рахунку – можливість для Державного казначейства списати кошти 	

Основні зміни	Позитивні наслідки	Ризики (недоліки)
	платника податків в бюджет для погашення заборгованості платника	
Можливість отримання за запитом інформації щодо руху коштів платника податків на електронному рахунку	– можливість оперативно реагувати на зміни стану свого електронного рахунку	
Відкриття спеціальних електронних рахунків сільськогосподарськими підприємствами, які працюють на спеціальному режиму ПДВ	– можливість зарахування коштів на спеціальний рахунок у день проведення розрахунків, а не у день подання податкової декларації	
Віднесення постачальниками комунальних послуг сум субвенцій з бюджету до електронних рахунків	– збільшення суми межі реєстрації податкових накладних	

Прийняті зміни мають на меті удосконалити існуючу систему електронного адміністрування ПДВ. Позитивними можна вважати зміни щодо: «обнулення» суми межі реєстрації податкових накладних, пролонгація мораторію на застосування санкцій за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних, можливість постачальників оскаржити дії покупців за несвоєчасну реєстрацію розрахунків коригування до податкової накладної, роз'яснення щодо порядку складання зведених податкових накладних тощо. Серед недоліків змін до Податкового кодексу слід назвати наступні: відсутність нової форми податкової накладної, диференціація та пролонгація строків реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних. Але самим головним недоліком є те, що внесені зміни набувають чинності за день–два після офіційного оприлюднення (а не, наприклад, з початку 2016 року), що вимагає від платників податків та контролюючих органів адаптації до внесених змін.

2.6. Рентна плата

Лист ДФС від 07.07.2015 № 24294/7/99-99-15-04-01-17 «Про визначення об'єкта оподаткування рентною платою при видобуванні нерудних корисних копалин для будівельних матеріалів»

Коментар: Пунктом 252.19 ст. 252 Податкового кодексу України встановлено порядок визначення об'єкта оподаткування рентною платою за користування надрами для видобування корисних копалин. Разом з тим, непоодинокими є випадки зловживання платниками при використанні норми п. 252.19

Кодексу щодо визначення платником об'єкта оподаткування Платою відповідно до вимог затверджених ним схем руху видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) на виробничих дільницях та місцях зберігання шляхом порушення особливих умов використання активів ділянок надр. У зв'язку з цим ДФС звернулася до Державної комісії України (ДКЗ) по запасах корисних копалин для встановлення сукупності видів товарної продукції, що є об'єктом оподаткування Платою.

Назва нормативного правового акту	Попередня редакція	Назва нормативно-правового акту	Роз'яснення
Податковий кодекс України	252.19. Обсяг (кількість) відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) визначається платником рентної плати самостійно у журналі обліку видобутих корисних копалин відповідно до вимог затверджених ним схем руху видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) на виробничих дільницях та місцях зберігання з урахуванням складу вихідної сировини, умов конкретного виробництва, особливостей технологічного процесу та вимог до кінцевої продукції і нормативних актів, що регламентують вимоги до відповідного виду товарної продукції гірничих підприємств стосовно визначення якості сировини та кінцевого продукту, визначення вмісту основної та супутньої корисної копалини в лабораторіях, атестованих згідно з правилами уповноваження та атестації у державній метрологічній системі	Лист <u>ДФС</u> «Про визначення об'єкта оподаткування рентною платою при видобуванні нерудних корисних копалин для будівельних матеріалів» від 07.07.2015 № 24294/7/99-99-15-04-01-17	При виконанні державної геолого-економічної оцінки запасів родовищ, що складені гірськими породами, придатними для виробництва щебеню та інших будівельних матеріалів ДКЗ як першу товарну продукцію гірничого підприємства використовує увесь ланцюжок видів продукції , що утворилися в результаті використання вибухових матеріалів чи механічних засобів. У товарних номенклатурах цей ланцюжок ідентифікують як камінь будовий, піщано-щебеневі суміші та мінеральні піски

Зазначене уточнення сприятиме усуненню випадків зловживання правом самостійно визначати об'єкт оподаткування Рентною платою з урахуванням складу вихідної сировини, умов конкретного виробництва, особливостей технологічного процесу та вимог до кінцевої продукції і нормативних актів, що дозволить збільшити податкові надходження до державного бюджету.

2.9. Плата за землю

1. Закон № 557-VIII від 30.06.2015 р. «Про внесення зміни до статті 288 Податкового кодексу України щодо граничного розміру орендної плати» (набув чинності 24.07.2015 р.)

Коментар: Президент підписав Закон № 557-VIII «Про внесення зміни до статті 288 Податкового кодексу України щодо граничного розміру орендної плати».

Законом встановлено, що розмір орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності може бути більшим 12% нормативної грошової оцінки, у разі визначення орендаря на конкурентних засадах.

Відміна норми, яка встановлювала граничний розмір орендної плати в 12% нормативної грошової оцінки за земельні ділянки державної та комунальної власності у разі визначення орендаря на конкурентних засадах, була здійснена з метою забезпечення розвитку ринку оренди земель, передусім сільськогосподарського призначення, а також встановлення справедливого ринкового розміру річної орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, що дозволить збільшити надходження до місцевих бюджетів, що у свою чергу сприятиме соціально-економічному розвитку регіонів.

Однак, мінімальний розмір орендної плати залишається на рівні 3% від нормативної грошової оцінки землі, що не стимулює орендарів до збільшення розміру орендної плати за земельні ділянки. Тому доцільним є підвищення саме мінімального розміру орендної плати.

2.10. Єдиний податок

Наказ Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 578 «Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку»

Коментар: Відповідно до Наказ Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 578 вводяться нові

форми податкових декларацій:

для платників податків фізичних осіб;

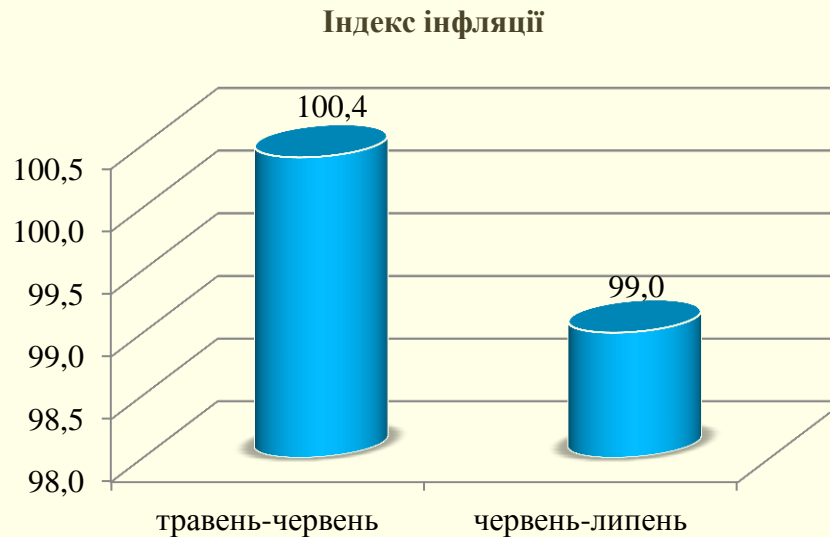
для платників податків юридичних осіб третьої групи;

для платників податків юридичних осіб четвертої групи;

Оновлені форми Податкового кодексу приведені у відповідність зі змінами Податкового кодексу, що були внесені Законом України від 28.12.2014 р. № 71-VIII і які суттєво вплинули на структуру груп спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.

Негативним моментом зазначеного вище наказу є те, що в декларації для платників податків юридичних осіб четвертої групи вводиться додаткова форма звітності – «Розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробництва», яка є невід'ємною частиною декларації, тоді як форма податкової декларації з фіксованого сільськогосподарського податку передбачала відповідний розрахунок безпосередньо в самій декларації. Такий підхід може призвести до зростання кількості помилок у звітності, що подається платниками єдиного податку четвертої групи. **До позитиву** можна віднести те, що відповідно до роз'яснень ДФС у системі ЗІР (загальнодоступний інформаційний ресурс) суб'єкти господарювання з квартальним звітним періодом за другий квартал будуть звітувати за попередніми формами декларацій, що дасть можливість ознайомитися з внесеними змінами. Також суттєво було спрощено форму декларації в порівнянні з попередньою для платників податків фізичних осіб першої та другої груп, а також юридичних осіб третьої групи за рахунок значного скорочення строк декларації. У новій формі платник податків відображає лише ті доходи, що підлягають оподаткуванню за загальною ставкою та за ставкою 15 % для фізичних осіб чи в подвійному розмірі для юридичних осіб, що є достатнім для розрахунку податку.

4. ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

За даними Державної служби статистики України, у липні 2015 р. індекс споживчих цін порівняно із червнем 2015 р. становив 99,0 %.

Значення індексу інфляції впливає на:

- коригуючі коефіцієнти, які застосовуються до ставок рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (п. 252.22 ПКУ);
- індексацію нормативної грошової оцінки земель (ст. 289 ПКУ);
- базу оподаткування єдиним податком для платників єдиного податку четвертої групи (п. 292^{1.2} ПКУ);
- індексацію ставок акцизного податку, екологічного податку, рентної плати (абз. 9 пункту 4 Розділу XIX).

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку
Національної Академії Наук України і кафедрою оподаткування
Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця**

під керівництвом заступника директора НДЦ ІПР з наукової роботи доктора економічних наук,
професора, Заслуженого економіста України **Ю.Б. Іванова**

за участю:

наукового співробітника НДЦ ІПР НАН України, к.е.н. **С.В. Антоненка;**

в.о. завідувача кафедри оподаткування, к.е.н., доц. **О.Є. Найденко**

доцента кафедри оподаткування, к.е.н. **Є.І. Котлярова;**

викладача кафедри оподаткування **О.В. Белосвета;**

викладача кафедри оподаткування, к.е.н. **О.О. Чумакової;**

аспіранта кафедри оподаткування **А.О. Сєніної**